

endskønt de fleste, der have udtalt sig, have ment, at Forslaget kunde være godt nok, naar det havde haft en anden Motivering. Det er da især Motiveringen i Anmærkningerne til Finansloven, som man ikke har kunnet forløse sig med, og derfor have saa godt som alle været enige om at udtale, at Forslaget burde nægtes, uden at der fra nogen Side, saa vidt jeg har kunnet opfatte det, er kommet nogen egentlig Anthyndning af, hvad det var, man ønskede. Da det er Tilfældet, forekommer det mig, at det hensigtsmæssigste vilde være at lade denne Sag ligge hen til næste Aar. Vel blev der rettet en Anmodning til Ministeren og Finansudvalget om til 3dje Behandling at fremkomme med Forslag i den Retning, men det forekommer mig, at Tiden er saa kort, at det ikke vilde være muligt at træffe ærede Medlemmers Ønsker. Ved at udsætte Sagen til næste Aar vil der være Tid til Overvejelse, og man vil da være bedre i Stand til at faa Meningerne klarede, og saa vilde maasse selv de Medlemmer, der nu ere imod Forslaget, kunne have dannet sig en Mening om, hvad det egentlig er, de ønske at faa fremmet. Nu er jeg ganske sikkert ikke fri for at antage, at det ikke alene er dette Forslag, man er imod, men at man til Dels vil kritiserer den hele Konsulentvirksomhed. Jeg tror i den Henseende, at det ærede Medlem for Odense Amts 3dje Valgkreds (L. Christiansen) har Ret, naar han i Mødet i Gaar udtalte, at dette vistnok var Hensigten med Modstanden mod Forslaget. Det synes ogsaa at fremgaa af, hvad det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Berntsen), der udtalte om, at nu havde vi Højstoler og Landbrugstoler, og det vilde være en Falliterklæring, om de unge Mænd, som vare udbannede der, skulde trænge til Vejledning af Landbrugskonsulenterne. Det tror jeg nu alligevel, de gøre; thi den Uddannelse, de faa paa Højstolerne, har forserdelig lidt med Landbrug at gøre, og de Landbrugstoler, til hvilke det ærede Medlem vistnok nærmest sigter, er selvfølgelig de Afdelinger, der ere oprettede i de senere Aar ved Højstolerne foruden til de selvstændige Landbrugstoler. Landbrugsundervisningen er altsaa ganske vist i de senere Aar bleven stillet en Del gunstigere end tidligere, men de Mænd, der have faaet Uddannelse paa disse Steder, ere saa unge, at der vist er yderst faa af dem, der ere selvstændige Landbrugere, og hvis en enkelt af dem skulde være kommen saa vidt, tror jeg, at han vilde have godt af at faa Vejledning af en videnskabelig uddannet Mand, der havde praktisk Kendskab til Landbrugets forskellige Grene.

Jeg tror ikke, at der derved vilde kunne ske nogen som helst Skade for ham; han vilde tværtimod vistnok have haardt Brug for al den Vejledning, han i den Henseende kunde faa. Jeg tror i det hele taget, at Konsulentvirksomheden har gjort meget stor Gavn. At der kan være enkelte Konsulenter, der kunne være mindre heldige, og som ikke i det hele tilfredsstillende Folks Krav, er meget rimeligt, men som Helhed har denne Virksomhed været til stor Gavn for Landbruget. Den gamle Paastand, der gjordes gældende i den Tid, da jeg blev Medlem af Rigsdagen, at Landbruget og Vidensskaben ikke havde noget med hinanden at gøre, tror jeg, man er kommen bort fra, og at det erkendes, at Vidensskaben har gavnset Landbruget overordentlig meget. Uden Videnskabens Hjælp vilde vort Landbrug langt fra have været saa vidt fremme, som det nu er. Jeg vil dernæst gerne føje et Par Bemærkninger til Vædringsforslag Nr. 62, hvor Finansudvalget foreslaar at nægte 12,000 Kr. til Mosefjagens Fremme. Dette Forslag gif jo, som bekendt, ud paa, saa vidt jeg kunde skønne, at det skulde være Landhusholdningsselskabet, der skulde lade foretage forskellige Undersøgelser, Opmaalinger o. s. v. ved de store Mosearealer omkring i Landet og særlig da ogsaa i Sjælland, og at dette skulde gaa forud for Hedeselskabets Mosevirksomhed. Jeg ved ikke, om det skal forstaaes paa den Maade, at Landhusholdningsselskabet derved skulde have en overordnet Ledelse over Hedeselskabet, hvad jeg næsten er tilbøjelig til at antage, eller at der skulde være en fidskillet Virksomhed i denne Henseende fra begge Selskaber. Det anser jeg for at være uheldigt. Uagtet jeg fra først af havde Sympati for dette Forslag og troede, det kunde gøre Gavn, er jeg, jo mere jeg har tænkt over det, kommen til den Erkendelse, at det vil være forstyrrende paa Hedeselskabets Virksomhed, og at det ikke vilde være heldigt, at disse to Institutioner skulde virke enten ved Siden af hinanden eller med den ene overordnet den anden. Vil man give Landhusholdningsselskabet en Virksomhed i den Retning, kan man jo lade det optage denne Virksomhed paa Øerne, hvor der ogsaa er betydelige Mosestrækninger, men jeg tror, at man vilde stade Mosekulturens Fremme meget betydeligt ved at stille Landhusholdningsselskabet oven over Hedeselskabet eller ved Siden af dette. De Forundersøgelser, som her skulle foretages, ville jo egentlig meget godt kunne udføres af Hedeselskabets egne Funktionærer. De have jo baade Ingeniører og Mænd, der forstaa at forberede og lede den Slags Undersøgelser, og for